

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Bernardi Primi Clarævallensis Abbatis, Ordinis
Cisterciensium Antesignani, melliflui Ecclesiæ Doctoris
Sermones In Dominicis & Festa per annum**

Bernardus <Claraevallensis>

LVIII. De tribus mulieribus mortuum vngentibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39254

b 1. Cor. 1. d

docuit, sic scriptum reliquit. Nos, inquit b, *pradicamus Christum crucifixum, Iudæis quidem scandalum, gentibus autem stultitiam: ipsis autem vocatis Iudæis atque Græcis, Christum Dei virtutem, & Dei sapientiam: quia quod stultum est Dei, sapientius est hominibus: & quod infirmum est Dei, fortius est hominibus.*

*Christi virtus
& sapientia
in opere Redempti,
per humilitatem abscondita.*

e Rom. 6. b

d Psal. 107. a

Veruntamen hæc virtus abscondenda erat, & in humilitate perficienda: ut omnium implerentur oracula Prophetarum. Passus est ergo in cruce impassibilis Deus: & in carne nostra mortali mortuus ac sepultus immortalis Dei Filius. Sed ecce tertia die resurrexit à mortuis: & qui Agnus extiterat in passione, Leo factus est in resurrectione. *Surrexit, & vicit Leo de tribu Iudæ: quia mortem quam ex infirmitate nostra pertulit, ex virtute sua resurgendo calcavit. Resurgens enim à mortuis, iam non moritur, mors illi ultra non dominabitur.* Resurgendo autem & in cælum ascendendo, librum aperuit, quia nimirum ex auctoritate sacræ Scripturæ, quod Deus esset, innotuit. Unde scriptum est ^d: *Exaltare super cælos Deus, & super omnem terram gloria tua.* Septem quoque eiusdem libri signacula solvit; quando eloquia sacra fidelium mentibus referavit; & quicquid de mysteriis suis lex & Prophetæ sub allegoriis prædixerant, de his scilicet, quæ per hominem temporaliter gessit, de se prædicta, & in se ac per se cõpleta, luce clarius indicavit.

S E R M O LVIII.

De tribus mulieribus mortuum ungentibus, id est, mente, manu, lingua salutem proximi curantibus.

e Marc. 16. a

S. Greg. in
Homil. Pasch

*Tres mulieres
tropolog.*

e Ibidem.

Quid est quod post mortem eius tres illæ sanctæ mulieres emerunt aromata, ut in monumento positum ungerent eum? Quid in sua actione nobis reliquerunt imitandum? Res enim gesta (ut ait beatus Gregorius) aliquid in sancta Ecclesia signat gerendum. Et nos ergo si Christum mortuum, id est, fidem Christi mortuam in corde cuiuspiam fratris senserimus, danda nobis opera est, ut ad unguendum corpus mortuum emptis aromatibus accedamus. Significant autem tres illæ mulieres tres in nobis efficientias, quæ sibi congrua comparant aromata. Quæ sunt illæ? Mens, manus, lingua. Omnis enim qui emit, dat & accipit aliquid: & quod dat, perdit, ut possideat quod accipit. Dat igitur *mens* nummum propriæ voluntatis, & comparat affectum compassionis, zelum iustitiæ, discretionem consilii. Dat *manus* obedientiam, & emit in tribulatione patientiam, in opere perseverantiam, in carne continentiam. Dat *lingua* nummum confessionis, & accipit modum in correctione, copiam in exhortatione, efficaciam in persuasione.

Talibus unguentis compositis, dum ad monumentum simul venerint, colloquuntur invicem & dicunt b: *Quis revolvat nobis lapidem ab ostio monumenti?*

Lapis

Lapis iste est vel nimia tristitia, vel pigritia, vel duritia, quæ dum cordis auditum obstruit, frustra ad unguendum mortuum mens, vel manus, vel lingua cum quibuslibet aromatibus venit. Sed quoniam scriptum est, *Præparationem cordis ejus audivit auris tua*: vident lapidem revolutum, introeunt in monumentum: & quem ungere volebant mortuum; audiunt suscitatum. Quis hoc indicat? Quis hoc prædicat? Angelus utique testis resurrectionis. Videtur scilicet hujus in quo Christus resurrexit, vultus lætior, aspectus venustior, sermo purior, incessus modestior, & ad omne opus bonum spiritus promptior. Quæ omnia quid sunt aliud, quam quidam internæ resurrectionis hilaris nunciis? Cætera quoque quæ in Christi resurrectione gesta vel dicta sunt, utpote de invento sudario, ac de ipso Domino in Galilæa videntur, & aliis quæ evangelica continet historia, possunt nimirum juxta cœptam tropologiam interpretari: ut quod historicè præcessit in capite, consequenter etiam credatur fieri moraliter in ejus corpore.

S E R M O LIX.

De tribus panibus hominis spiritualis.

A *Misce commoda mihi tres panes* ^a. Veniens ad nos de via noster amicus, ^a Luc 11. a
id est, quilibet conversus proximus; tribus panibus reficiendus est. Primus panis est *continentia*, qua restringitur corpus, ne deinceps per mortiferas voluptates defluat. Secundus est *humilitas*, qua instruitur anima, ne de ipsa sua continentia superbiat. Tertius est *servor charitatis*, quo accenditur spiritus, ut utrumque, id est, corpus & animam in castitate & humilitate perseveranter custodiat. His tribus virtutibus, id est, castitatis, humilitatis, charitatis, tanquàm tribus panibus reficitur homo Dei, & roboratur, ut secundum Apostolum ^b in die adventus Domini sit integer spiritus, anima & corpus. Spiritum autem voco gratiam, quæ juxta Apostolum eundem ^c adjuvat infirmitatem nostram ne deficiamus, donec suo tempore metamus bonum quod seminavimus. Vocatur primus panis carnalis vel corporalis, secundus rationalis, tertius spiritualis. Hi panes quotiens defunt, à Deo requirendi sunt. Meritò autem tres quærentur, quia tres reficiendi veniunt: Anima quasi vir, Caro quasi conjunx, Spiritus velut utriusque vernaculus. Et notandum, quòd non ait, da: sed *commoda mihi tres panes*, quasi redditurus: quia sacerdos peccatori se convertenti debet quidem gratiam divinitus impetrare, fructum verò ejusdem gratiæ non sibi debet, sed Deo referre.

S E R M O LX.

De Christi itemque nostro descensu, & ascensu.

Nemo ascendit in cœlum, nisi qui de cœlo descendit, filius hominis qui est in cœlo ^a. Dominus & Salvator noster Jesus Christus volens nos docere ^a Ioan. 3. b
Uuuu 2 quomo-